
Uchwały Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej

Palestra 7/4(64), 70-73

1963

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

kar w stosunku do drobnych przestępstw. Ma to duże znaczenie w ich zwalczaniu. Ujawniły się tu nowe walory wychowawcze sądów społecznych. Zjazd solidaryzuje się z uchwałami V Kongresu Związków Zawodowych w sprawie nadania sądom robotniczym ustawowych podstaw działania.

Analizując szczegółowo rolę zrzeszenia w zwalczaniu przestępczości gospodarczej uchwała podkreśla, że ZPP musi jak najszerszej zająć się tą sprawą, m. in. przez oddziaływanie na kadrę prawniczą i kształtowanie zaangażowanej społecznie i politycznie aktywnej postawy prawnika-działacza dbającego o praworządność, dyscyplinę społeczną i rozwijanie socjalistycznych zasad współżycia.

Stwierdzając dalej, że w ostatnich latach nastąpiły w naszym kraju poważne zmiany w kierunku poprawy stanu prawnego, uchwała wskazuje, że pracy tej nie można jednak uważać za zakończoną. Ważnym elementem w tej działalności było wprowadzenie w życie kodeksu postępowania administracyjnego, jak również zapoczątkowanie procesu porządkowania tego ustawodawstwa.

Przypominając poważną rolę, jaką odegrało ZPP w zorganizowaniu dyskusji publicznej nad projektami kodeksu cywilnego, rodzinnego i postępowania cywilnego, Zjazd stawia jako ważne zadanie przed ogniwami ZPP i wszystkimi prawnikami udział w dyskusji nad projektem kodeksu karnego.

Nowe władze Zrzeszenia powinny zapewnić również szeroki udział członków organizacji w działalności zmierzającej do uporządkowania prawa pracy oraz przepisów regulujących zarząd gospodarką narodową.

Uchwała omawia też wiele innych problemów, a m. in. zapewnienie odpowiedniego poziomu i ilości kadr prawniczych oraz podnoszenia ich kwalifikacji.

Zjazd Zrzeszenia Prawników Polskich podjął także uchwałę, w której protestuje przeciwko aktom bezprawia w stosunku do czołowych bojowników demokratycznych w Iraku i wzywa władze w tym kraju, by położyły tym aktom kres.

NACZELNA RADA ADWOKACKA

Uchwały Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej

1. KOMPETENCJA RADY ADWOKACKIEJ DO UMARZANIA NIE ŚCIĄGNIĘTYCH KOSZTÓW POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 1 lutego 1963 r.)

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu sprawy kompetencji rady adwokackiej do umarzania nie ściągniętych kosztów postępowania dyscyplinarnego,

postanowił:

na zasadzie art. 32 ust. 1 pkt 3 u. o. u. a. wyjaśnić radom adwokackim, co następuje: do umarzania nie ściągniętych kosztów postępowania dyscyplinarnego należnych od skazanego adwokata lub aplikanta adwokackiego właściwa jest rada adwokacka powołana do wykonania orzeczenia dyscyplinarnego.

Uzasadnienie

W niektórych radach adwokackich powstały wątpliwości, czy do umorzenia kosztów postępowania dyscyplinarnego nałożonych na skazanego adwokata lub aplikanta adwokackiego właściwa jest rada adwokacka czy też komisja dyscyplinarna, która wydała orzeczenie.

Zgodnie z § 39 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dn. 11.III.1959 r. o postępowaniu dyscyplinarnym w sprawach adwokatów (Dz. U. Nr 21, poz. 134) wykonanie prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego należy do kompetencji rady adwokackiej. Zgodnie z tym rada adwokacka wykonuje całe orzeczenie, w tym także ściąga od skazanego adwokata lub aplikanta adwokackiego koszty postępowania, wymierzone zgodnie z przepisami rozdz. VII cyt. rozporządzenia przez komisję dyscyplinarną.

Ani ustawa o ustroju adwokatury, ani też rozporządzenie o postępowaniu dyscyplinarnym w sprawach adwokatów nie wspominają w ogóle o kwestii umarzenia kosztów dyscyplinarnych, które nie zostały ściągnięte. Brak jednak podstaw do przyjęcia, że powołanym do takiego umorzenia organem jest komisja dyscyplinarna, umorzenie bowiem kosztów postępowania dyscyplinarnego nie wchodzi w zakres orzekania, lecz należy do organów wykonawczych. Z przepisów zarówno ustawy o ustroju adwokatury, jak i powołanego wyżej rozporządzenia wynika, że do komisji dyscyplinarnej należy wyłącznie orzekanie i nic więcej poza orzekaniem. Niepodobna zaś przyjąć, że umorzenie należnych kosztów, które wpływają zresztą do budżetu rady adwokackiej, a nie do budżetu wojewódzkiej komisji dyscyplinarnej, objęte jest orzekaniem (§ 37 i § 42 regulaminu rady adwokackiej — „Palestra” nr 5/1959 r.).

Umorzenie kosztów sądowych w postępowaniu karnym również nie należy do sądu, lecz do Ministra Sprawiedliwości, prezesa sądu wojewódzkiego lub prezesa sądu właściwego do ściągnięcia zaległości stosownie do wysokości orzeczonych kosztów.

Sprawę tę normuje rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 1961 r. (Dz. U. Nr 59, poz. 332), które z dniem 31 grudnia 1961 r. zastąpiło poprzednie rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w tym przedmiocie z dnia 19 maja 1956 r. (Dz. U. Nr 17, poz. 94).

Jak z tego wynika, w postępowaniu karnym uprawnienie do umorzenia kosztów sądowych przyznano czynnikom administracyjnym, gdyż prezes sądu również wykonuje te czynności nie w charakterze sędziego orzekającego, lecz w charakterze przełożonego sądu, a więc w zakresie administracji.

Nie ma podstaw do przyjęcia, by w postępowaniu dyscyplinarnym adwokatów miało być inaczej, i dlatego na poruszone wątpliwości należało udzielić wyjaśnień jak wyżej.

2. STOSOWANIE PRZEPISÓW KODEKSU POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO PRZEZ ORGANA SAMORZĄDU ADWOKACKIEGO

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 22 lutego 1963 r.)

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu sprawy stosowania przepisów kodeksu postępowania administracyjnego w postępowaniu przed radami adwokackimi i Naczelną Radą Adwokacką,

postanowił:

na zasadzie art. 32 ust. 1 pkt 3 i art. 34 ust. 2 i 3 ustawy o ustroju adwokatury wyjaśnić, co następuje:

I. Kodeks postępowania administracyjnego stosuje się — zgodnie z treścią jego art. 2 § 2 — również w postępowaniu przed organami organizacji zawodowych, gdy organy te są powołane z mocy prawa do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji państwowej.

Organy adwokatury: rady adwokackie i Naczelna Rada Adwokacka są organami organizacji zawodowej adwokatury (art. 4 ust. 1 i art. 15 ustawy o u.a.), powołanymi z mocy ustawy o u.a. do załatwiania m. i. indywidualnych spraw z zakresu administracji państwowej. Za takie należy uznać sprawy wpisu na listę adwokatów i aplikantów adwokackich oraz skreślenia z listy.

Z tego względu w powyższych sprawach w postępowaniu przed tymi organami adwokatury stosuje się k.p.a. w całej rozciągłości, chyba że z brzmienia przepisu wynika wyraźnie co innego. Według art. 2 § 3 k.p.a., ilekroć w kodeksie jest mowa o organach administracji państwowej, rozumie się przez nie także wyżej wymienione organy adwokatury, przy czym — zgodnie z art. 13 i 14 k.p.a. — w stosunku do rad adwokackich organem wyższego stopnia jest Naczelna Rada Adwokacka, a organem naczelnym w stosunku do rad adwokackich i Naczelnej Rady Adwokackiej — Minister Sprawiedliwości, sprawujący zwierzchni nadzór nad działalnością adwokatury.

Pozostałe sprawy, jako nie wchodzące w zakres administracji państwowej, powinny być załatwiane w trybie uregulowanym przez przepisy ustawy o ustroju adwokatury.

Stan prawny stworzony przez wejście k.p.a. w życie z dniem 1 stycznia 1961 r. jest nowy w porównaniu ze stanem prawnym istniejącym pod rządem rozporządzenia Prezydenta R.P. z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnym. Według art. 1 tego rozporządzenia stosowało się ono tylko do postępowania w sprawach z zakresu prawa administracyjnego załatwianych przez organy administracji państwowej („przez władze i urzędy administracji państwowej i samorządu terytorialnego”). Pod rządem zatem tego rozporządzenia, tj. do dnia 31 grudnia 1960 r., należało postępowanie przed organami adwokatury traktować jako postępowanie odrębne, unormowane wyłącznie przez ustawę o ustroju adwokatury i nie podlegające przepisom o postępowaniu administracyjnym.

II. Jak zaznaczono wyżej, obecnie w postępowaniu przed organami adwokatury (radami adwokackimi i Naczelną Radą Adwokacką) w indywidualnych sprawach z zakresu administracji państwowej, poruczonych tym organom przez ustawę do załatwienia, należy stosować przepisy k.p.a. w całej rozciągłości, chyba że z brzmienia przepisu wynika co innego. Rady adwokackie przy załatwianiu spraw powinny mieć na uwadze tę zmianę stanu prawnego; dotyczy to w szczególności następujących przepisów k.p.a.:

- 1) zasad ogólnych z art. 4—12;
- 2) art. 54—56 o przywracaniu terminu uchybionego przez zainteresowanego;
- 3) art. 68—69 o udostępnianiu stronie akt sprawy;
- 4) art. 97—105 o decyzjach, które powinny zawierać powołanie podstawy prawnej niezależnie od uzasadnienia prawnego (art. 99) oraz pouczenie, czy i w jakim trybie przysługuje od decyzji odwołanie;
- 5) art. 110—122 o odwołaniach; jeśli chodzi o postępowanie przed radami adwokackimi, należy zwrócić uwagę na art. 115 o uwzględnianiu odwołania we

własnym zakresie i na art. 116 o terminie 14 dni do przesłania odwołania wraz z aktami sprawy organowi odwoławczemu;

6) art. 135—139 o uchyłaniu i zmianie decyzji; przepisy szczególne art. 6 i art. 38 ustawy o u.a. pozostają jednak nadal w mocy zgodnie z art. 142 k.p.a.

III. Na odrębne omówienie zasługuje stosowanie działu IV k.p.a. o skargach i wnioskach w działalności rad adwokackich.

Zgodnie z art. 154 k.p.a. przepisy tego działu stosuje się odpowiednio do skarg i wniosków składanych do organów adwokatury jako organów organizacji zawodu adwokackiego w związku z załatwianiem przez te organy spraw określonych w art. 1, przy czym odpowiedzialność służbową lub dyscyplinarną za przewlekłe lub biurokratyczne załatwianie skarg i wniosków kodeks nakazuje stosować do osób załatwiających skargi i wnioski składane do organów organizacji zawodowej.

Dla określenia organów kompetentnych do rozpatrywania skarg (art. 157 k.p.a.) na członków adwokatury i trybu rozpatrywania tych skarg właściwe są — zgodnie z art. 159 i art. 194 k.p.a. — przepisy szczególne, tj. rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 11 marca 1959 r. o postępowaniu dyscyplinarnym w sprawach adwokatów oraz regulamin pracy rzeczników dyscyplinarnych z dnia 11 grudnia 1960 r. („Palestra” nr 1 z 1961 r., str. 98 i nast.). Natomiast do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności rady adwokackiej w zakresie administracji państwowej właściwa jest — zgodnie z art. 160 k.p.a. — Naczelna Rada Adwokacka (art. 162 k.p.a.), która powinna w ciągu dwóch miesięcy załatwić skargę i zawiadomić skarżącego o sposobie załatwienia skargi (art. 167 k.p.a.).

Rady adwokackie powinny czuwać nad ścisłym stosowaniem przez nie powyższych przepisów w celu prawidłowego załatwienia skarg i wniosków przekazanych radom adwokackim przez redakcje prasowe (art. 175—176 k.p.a.) lub opublikowanych w prasie w postaci artykułów, notatek i innych wiadomości (art. 177—179 k.p.a.), a o sposobie załatwienia zawiadamiać w przepisany terminie właściwą redakcję prasową. Należy przy tym mieć na uwadze również § 15 i 17 uchwały nr 357 Rady Ministrów z dnia 13 października 1960 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (Monitor Polski Nr 80, poz. 367).

ORZECZNICTWO WYŻSZEJ KOMISJI DISCYPLINARNEJ

ORZECZENIE

z dnia 24 listopada 1962 r.

(WKD 195/62)

Wyrażenie przez adwokata zgody na podpisanie pisma procesowego imieniem i nazwiskiem nieobecnej strony przez osobę trzecią i złożenie tak podpisanego pisma do sądu stanowi naruszenie porządku prawnego przez

adwokata i podlega represji dyscyplinarnej.

Dnia 24 listopada 1962 r. Wyższa Komisja Dyscyplinarna dla spraw adwokatów, po rozpoznaniu sprawy dyscyplinarnej adw. X z odwołania obwinionego od orzeczenia Wojewódzkiej Komisji Dyscyplinarnej w A z dnia 15 września 1962 r. (KD 6/62), orzekła: zaskarżone orzeczenie zatwierdzić (...).